

Gran Teatre del Liceu

Temporada 2025-2026

Falstaff

GIUSEPPE VERDI

Amb el suport de: / Con el apoyo de:

idealista

Gran Teatre del Liceu

ABONAT A LA CARTA

ABONAMENTS A MIDA

FINS A UN 15% DE DESCOMPT

INCLOU LICEUOPERA+

OCTUBRE · NOVEMBRE
 SETEMBRE · OCTUBRE
AIDA
 VERDI
 Anna Netrebko · Anna Pirozzi · Yusif Eyvazov · Piotr Beczala

OCTUBRE · NOVEMBRE
I CAPULETTI I MONTECCHI
 BELLINI
 Amb Lisette Oropesa

NOVEMBRE · DESEMBRE
LA CLEMENZA DI TITO
 MOZART
 Dir. escena David McVicar · Dir. musical Jordi Savall

DESEMBRE · GENER
LA BOHÈME
 PUCCINI
 Pene Pati · Freddie De Tommaso
 Roberto Alagna · Pretty Yende · Ermonela Jaho

FEBRER
DAS RHEINGOLD
 WAGNER
 Dir. escena Tobias Kratzer · Dir. musical Jonathan Nott

MARÇ
LA FANCIULLA DEL WEST
 PUCCINI
 Amb Sondra Radvanovsky

ABRIL
THE EXTERMINATING ANGEL
 A DÈS
 Dir. escena Calixto Bieito
 Inspirada en la pel·lícula de Luis Buñuel

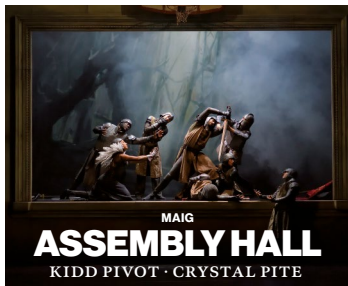
MAIG
JENUFA
 JANÁČEK
 Nova producció Alex Ollé
 Asmik Grigorian · Nina Stemme

JULIOL
LA FLAUTA MÀGICA
 MOZART
 Nova producció Marcos Morau
 Serena Sáenz · Sara Blanch · Dir. musical Josep Pons

DESEMBRE
EL TRENCANOUS
 BADISCHES STAATSBALLET KARLSRUHE

MAIG
ASSEMBLY HALL
 KIDD PIVOT · CRYSTAL PITE

JUNY
NUMEROS
 COMPAÑIA NACIONAL DE DANZA

Fundació Gran Teatre del Liceu

Patronat de la Fundació del Gran Teatre del Liceu

President d'honor

Salvador Illa Roca

President del patronat

Salvador Alemany Mas

Vicepresidenta primera

Sònia Hernández Almodóvar

Vicepresident segon

Jordi Martí Grau

Vicepresidenta tercera

Mària Eugènia Gay Rosell

Vicepresidenta quarta

Lluïsa Moret Sabidó

Vocals representants de la Generalitat de Catalunya

Josep Maria Carreté Nadal, Xavier Fina Ribó, Jordi Foz Dalmau, Irene Rigau Oliver

Vocals representants del Ministerio de Cultura

Carmen Páez Soria, Javier Monsalve Iglesias, Paz Santa Cecilia Aristu, Joan Subirats Humet,

Vocals representants de l'Ajuntament de Barcelona

Xavier Marcé Carol, Elisenda Rius Bergua

Vocal representant de la Diputació de Barcelona

Pau González Val

Vocals representants de la Societat del Gran Teatre del Liceu

Manuel Busquet Arrufat, Ignasi Borrell Roca, Josep Maria Coronas Guinart, Javier Coll Olalla, Àgueda Viñamata y de Urruela

Vocals representants del Consell de Mecenatge

Helena Guardans Cambó, Elisa Durán Montolío, Marc Murtra Millar, Rosario Cabané Bienert

Patró d'honor

Josep Vilarsau Salat

Secretari no patró

Joaquim Badia Armengol

Director general

Valentí Oviedo Cornejo

Comissió Executiva de la Fundació del Gran Teatre del Liceu

President

Salvador Alemany Mas

Vocals representants de la Generalitat de Catalunya

Sònia Hernández Almodóvar, Josep Maria Carreté Nadal

Vocals representants del Ministerio de Cultura

Javier Monsalve Iglesias, Paz Santa Cecilia Aristu

Vocals representants de l'Ajuntament de Barcelona

Xavier Marcé Carol, Elisenda Rius Bergua

Vocal representant de la Diputació de Barcelona

Pau González Val

Vocals representants de la Societat del Gran Teatre del Liceu

Manuel Busquet Arrufat, Javier Coll Olalla

Vocals representants del Consell de Mecenatge

Helena Guardans Cambó, Elisa Durán Montolío

Secretari

Joaquim Badia Armengol

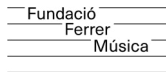
Director general

Valentí Oviedo Cornejo

TEMPORADA ARTÍSTICA

Mecenes / Mecenas

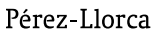
Patrocinadors / Patrocinadores

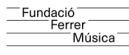
Protectors / Protectores

Col-laboradors / Colaboradores

EL PETIT LICEU / LICEU APRÈN

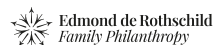
LICEUNDER35

LICEU APROPA

TALENT JOVE I NOVA CREACIÓ

Mitjans de comunicació / Medios de comunicació

Per amor a *l'art*
fes-te Benefactor i viu
des de dins l'emoció
de cada estrena

Descobreix tots els avantatges de
ser Benefactor escanejant el codi QR
o trucant al 93 485 86 31
www.liceu.cat/benefactors

**Junta benefactors /
Junta benefactores****Presidenta**

Cucha Cabané

Vicepresidenta

Elena Barraquer

Isidre Abelló
 Carlos Abri
 Ramon Agenjo
 Javier Aguilar
 Alfons Agulló
 Eulàlia Alari
 Muntxa Alcañiz
 Salvador Alemany
 Laura Álvarez
 Mercedes Álvarez
 Alicia Arboix
 Fanny Ariza
 Pere Armadàs
 Teresa Asensio
 Esperanza Aubert
 Luis Bach
 Vera Baena
 Josep Balcells
 Marc Balcells
 Mercedes Barceló
 Simon P. Barceló
 Rafael Barraquer
 Núria Basi
 Maria Rosa Bassa
 Mercedes Basso
 Margarita Batllori
 David Bermejo
 Manuel Bertran
 Ana Bofill
 Anna Boix
 Sofia Boixet
 Ignacio Borrell
 Agustí Bou
 Josep M. Bové
 Tomas Buxeda
 Jordi Calonge
 Joan Camparubi
 Ramona Canals
 Elena de Carandini
 Marisa de Carandini
 Josep Carbó
 Rosa Carcas
 Montserrat Cardelús
 Alejandro Caro
 Juan Casals
 Juan Carlos Casas
 Aurora Catà
 Maríá Cruz Caturla
 Ramon Centelles
 Guzmán Clavel
 Elena Comella
 Sergio Corbera
 Javier Cornejo
 Luis Crispí
 Maite Cuffí
 Cuca Cumellas
 M. Carmen Díaz
 M. Dolors i Francesc
 Meya Durall
 Mercedes Duran
 Francisco Egea
 M. Isabel Elduque
 Fernando Encinar
 M. José Enguix
 Carmen Escudero
 Antonio Establés
 Patricia Estany
 Ana Esteve
 Marta Esteve
 Marisa Falcó
 Bettina Farreras

Ignacio Feijoo
 Cristina Ferrando
 Magda Ferrer-Dalmau
 Inés Fisas
 Ricardo Fisas
 Santiago Fisas
 Albert Foraster
 Mercedes Fuster
 José Gabeiras
 Gabriela Galcerán
 Gema Galdón
 Teresa Galang-Viñas
 Jorge Gallardo
 Ricard Gallissà
 Beatriz García-Sarabia
 Manuel Gari
 Albert Garriga
 Pau Gasol
 Francisco Gaudier
 Anna Gener
 Ramon Gener
 Lluís M. Ginjaume
 Ezequiel Giró
 Enric Girona
 Carmen Godia
 M. Inmaculada Gómez
 Andrea Gömöry
 Albert Gost
 Casimiro Gracia
 Jaume Graell
 Quica Graells
 Ainhoa Grandes
 Francisco A. Granero
 Pere Grau
 Calamanda Grifoll
 Poppy Grijalbo
 Helena Guardans
 Pau Guardans
 Maria Guasch
 Bernardo Hernández
 Joaquim Herrera
 Jordi Hierro
 Eva Hinds
 Daniel Huguet
 Pepita Izquierdo
 Gabriel Jené
 Carles Jiménez
 Iolanda Latorre
 Sofia Lluch
 Ma. Teresa Machado
 Waltraud Maczassek
 Rocio Maestre
 Carmen Marsá
 Cristina Marsal
 Mercedes Marsol
 Isaac Martin
 Josep Millan
 Verónica Mimoun
 Inma Miquel
 Xavier Miranda
 Joan Molins
 Victòria Moncunill
 Chelo Mora
 Juan Pedro Moreno
 Sílvia Muñoz
 Josep Oliu
 Magda Onandia
 Victoria Onyós
 Eduardo Ortega
 Ignacia de Pano
 Anna París
 Montserrat Pinyol
 Josep Ma. Plantada
 Ivan Pons
 M. Carmen Pous
 Daniel Prats
 Carmen Puig
 Jordi Puig
 Juan Puig

Marian Puig
 Ton Puig
 Gloria Pujol
 Juan Eusebio Pujol
 Victòria Quintana
 Neus Raig
 Carmen Redrado
 Juan Bautista Renart
 Ferran Ribó
 Blanca Ripoll
 Joan Roca
 Miquel Roca
 Pedro Roca-Cusachs
 Montserrat Rocamora
 Alfonso Rodés
 Patricia Rodríguez
 Oriol Rojals
 Salvador Roviroa
 Jacqueline Ruiz
 Josep Sabé
 Eduard Salsas
 Juan Antonio Samaranch
 Josef-David Sánchez-Molina
 Josep Ll. Sanfeliu
 Luis Sans
 M. del Carme Serrat
 Antoni Siurana
 Maria Soldevila
 Rafael Soldevila
 Sílvia Sorribas
 Iván Suárez
 Rosa Sugrañes
 Josep Taberneró
 Manuel Terrazo
 Bernat -N. Tiffon
 August Torà
 Ernestina Torelló
 Ana Torredemer
 Román Trias
 Josep Turró
 Joaquim Uriach
 Marta Uriach
 Manuel Valderrama
 Maria Àngels Vallvé
 Carmen Vendrell
 Gloria Ventós
 Josep Viader
 Anna Maria Vidal
 Eduardo Vilá
 Pilar de Vilallonga
 Josep Vilarasau
 Maria Vilardell †
 Luis Villena
 Salvador Viñas
 Joaquín Viola
 Francisco Wendt
 Lydia de Zuloaga

**Benefactors del cercle
de la dansa / Benefactores
del círculo de la danza**

Paul Clastre
 Pitu Lavin
 Ma. José Matosas
 M. Rosa Ollé
 Tati Quera

**Benefactors internacionals
/ Benefactores
internacionales**

Erika Alfieri
 The Barnaud-Bettle Family
 Johanna Derksen
 Terry Desser
 Carmen Egido
 Dina El-Sioui
 Philina Hsu Chang
 Nathaniel Klipper

Mónica Lafuente
 Éléonore Lavielle
 May Lawrence
 Barry Lynam
 Cecília Nordstrom
 Noriko Ogawa
 Brian Pallas
 Javier Pérez-Tenessa
 Sonja Perkins
 Martina Priebe
 Guy&Martine Reyniers
 Paul Schulz
 Elina Selin
 Filippo Viero
 Michael Winstrøm
 Karin Zimmermann

**Benefactors joves /
Benefactores jóvenes**

Alex Agulló
 Esteve Alfaras
 Max Amat
 Eric Antràs
 Lidia Arcos
 Alex Barraquer
 Ignacio Baselga
 Marc Busquets
 Blanca Cabré
 Diana Casajús
 Marta Cuatrecasas
 Flora Duran
 Petra Duran
 Benito Escat
 Luigi Esposito
 Patricia Ferrer
 Pau Font
 Iria Gestal
 Alberto Gil
 Albert Girona
 Marco Greselin
 Albert Hernández
 Àlvar Lamminsalo
 Arnau Lluch
 Santiago Lucas
 Xènia Luque
 Laura Maneiro
 Alexandra Maratchi
 Didac Marsà
 Marc Mayral
 Juan Molina-Martell
 Elisabeth Montamat
 Felipe Morenés
 Juan Moreno
 Marc Ollé
 Marta Parent
 Miquel Pedrerol
 Marcos Perales
 Elisenda Perelló
 Santiago Pons-Quintana
 Andrea Puig
 Julia Puig
 Inés Pujol
 Pepe Pujol
 Toni Pujol
 Carlota Quintero
 Sara Ramírez
 Ana Recasens
 Charlotte Ríos
 Patricia Ripollés
 Javier Ris
 Aitor Romero
 Gloria Sáez
 Esperanza Schröder
 Claudia Segura
 Èlia Solé
 Carlos Torres
 Javier Uriach
 Hugo Manuel van Dijk de Haro
 Abdon Vilà Villegas

Falstaff

GIUSEPPE VERDI

Commedia lirica en tres actes / Commedia lirica en tres actos.

Llibret d'Arraigo Boito basat en les obres *Les alegres comares de Windsor* i *Enric IV* de William Shakespeare / Libreto de Arraigo Boito basado en las obras *Las alegres comadres de Windsor* y *Enrique IV* de William Shakespeare.

Estrena absoluta: 9 de febrer de 1893 al Teatro alla Scala de Milà /

Estreno absoluto: 9 de febrero de 1893 en el Teatro alla Scala de Milán

Estrena a Barcelona: 18 d'abril de 1896 al Gran Teatre del Liceu /

Estreno en Barcelona: 18 de abril de 1896 en el Gran Teatre del Liceu

Última representació en el Liceu: 29 de desembre de 2010 /

Darrera representació al Liceu: 29 de diciembre de 2010

Total de representacions al Liceu: 43 / Total de representaciones en el Liceu: 43

Juliol Julio	Torn Turno
9 19:30	B
10 19:30	F
12 17:00	T
13 19:30	A
15 19:30	D
16 19:30	E
18 19:00	C AD
19 18:00	PB

Durada total aproximada / Duración total aproximada: 2 h 40 min

Acte I i II / Acto I y II: 1 h 21 min · Pausa: 30 min · Acte III / Acto III: 50 min

Fitxa artística / Ficha artística

**Direcció d'escena i vestuari /
Dirección de escena y vestuario**
Laurent Pelly

Escenografia / Escenografía
Barbara de Limburg

**Figurista associat / Figurinista
asociado**
Jean-Jacques Delmotte

Reposició / Reposición
Benoît De Leersnyder

Il·luminació / Iluminación
Joël Adam

**Assistència a la direcció d'escena /
Asistencia a la dirección de escena**
Iñigo Santacana i Marc Busquets

**Assistència a la direcció musical /
Asistencia a la dirección musical**
Sergio Sáez Tecles

**Mestres assistents musicals /
Maestros asistentes musicales**
Véronique Werklé, Vanessa García, David-Huy
Nguyen-Phung, Jaume Tribó

Producció / Producción
Teatro Real de Madrid, Théâtre Royal de La
Monnaie de Brusel·les, Opéra National de
Bordeaux, Tokyo Nikikai Opera Foundation,
Neoescenografía S. L.

**Cor Del Gran Teatre Del Liceu /
Coro Del Gran Teatre Del Liceu**
Pablo Assante, director

**Orquestra Simfònica del Gran Teatre del
Liceu / Orquesta Sinfónica del Gran Teatre
del Liceu**
Director Josep Pons

Més informació artística /
Más información artística

Amb el suport de: / Con el apoyo de:

idealista

Repartiment / Reparto

Sir John Falstaff

Luca Salsi (9, 12, 15, 18/07)

Ambrogio Maestri (10, 13, 16, 19/07)

Ford

Lucas Maechem

Fenton

Santiago Ballerini (9, 12, 15, 18/07)

César Cortés (10, 13, 16, 19/07)

Doctor Cajus

Josep Fadó

Bardolfo

Pablo García-López

Pistola

Alessio Cacciamani

Sra. Alice Ford

Carolina López Moreno (9, 12, 15, 18/07)

Roberta Mantegna (10, 13, 16, 19/07)

Nannetta

Serena Sáenz (9, 12, 15, 18/07)

Maria Miró (10, 13, 16, 19/07)

Sra. Quickly

Daniela Barcellona (9, 12, 15, 18/07)

Marianna Pizzolato (10, 13, 16, 19/07)

Sra. Meg Page

Gemma Coma-Alabert (9, 12, 15, 18/07)

Laura Vila (10, 13, 16, 19/07)

Figurants / Figurantes

Gabriel Soler (Hostaler / Hostelero)

Laia Díaz (Robin)

Imanol Diéguez

Ariadna Jordan

Biel Marieges

Omar Tubau

idealista

Orgullosa mecenassa del Gran Teatre del Liceu

ESTIMATS GERMANS

Les lleganyes hi són però
no arriben a enterbolir
la primera llei moral,
xiuxiueig imperatiu
que només murmura mira.

Enric Casasses

 LiceuOPERA+

Live from Barcelona

ON L'ÒPERA I EL CINEMA ES TROBEN

Funcionalitats d'una plataforma única:

- Subtítols en 5 idiomes
- Selecció multicàmera
- Entrevistes al backstage
- Estrenes digitals diumenges, 18h
- Edició especial
- Òpera en 30 minuts
- Seguiment de la partitura
- Xat en directe

liceuoperaplus.com

Compositor

Giuseppe Verdi (1813-1901) és el màxim exponent de l'òpera italiana de la segona meitat del segle XIX. La seva llarga trajectòria permet veure una inusitada transformació de l'estil, en un primer moment lligat a l'herència del *bel canto* romàntic (especialment influït per Donizetti) i amb identificacions amb el Risorgimento italià, fins a la depuració estètica de les seves òperes de maduresa, després de la coneguda com a "trilogia popular", integrada per *Rigoletto*, *Il trovatore* i *La traviata*. Procliu a l'expressió dramàtica, Verdi va insistir molt als seus llibretistes sobre la seva voluntat d'arribar a la veritat teatral a partir del concepte de *parola scenica*, cosa que li va reportar èxits i una gran acceptació del públic, malgrat alguns problemes ocasionals amb la censura.

Al llarg d'una carrera llarga, amb vint-i-vuit òperes (algunes, revisions i refoses de títols anteriors) escrites entre 1839 i 1893, —la majoria estrenades amb èxit dins i fora d'Itàlia—, Verdi va saber emmotllar-se a estils diversos d'acord amb els temps, però mantenint sempre una coherència i un segell d'identitat inconfusibles. Malgrat que era poc permeable als aires wagnerians, en les darreres òperes verdianes es deixen sentir alguns ecos de l'autor de *Lohengrin*, especialment el sentit del contínuum musical, en obres com *Don Carlos* i *Aida* i, sobretot, en les dues darreres creacions amb què Verdi culminava una carrera extraordinària, *Otello* i *Falstaff*, totes dues basades en Shakespeare, però als antípodes l'una de l'altra, tant per la temàtica com per l'estil musical que les caracteritza.

Libret i llibretista

Shakespeare va ser un autor que sempre havia obsessionat Giuseppe Verdi, que el 1847 ja s'havia endinsat en l'obra del dramaturg anglès amb *Macbeth*. Posteriorment, *El rei Lear* va ser un projecte llargament acariciat i posposat, que mai es va materialitzar. I, al final de la seva carrera i quan ja no preveia escriure més per al teatre, Verdi va irrompre de nou sobre els escenaris amb *Otello* (1887), òpera inspirada en la tragèdia homònima de Shakespeare i amb llibret del compositor Arrigo Boito (1842-1918), inicialment detractor de Verdi i que, al final de la seva vida, s'havia convertit en un dels seus amics i confidents més íntims. La trama i el personatge protagonista ja havien estat objecte de diverses adaptacions operístiques de compositors com Antonio Salieri i Otto Nicolai, entre d'altres. I el 1929, Ralph Vaughan Williams també hi diria la seva amb *Sir John in Love*.

El llibret de *Falstaff* s'inspira en la comèdia *Les alegres casades de Windsor* de William Shakespeare, tot i que alguns fragments de l'òpera s'han extret de les dues parts d'*Enric IV* o s'hi han inspirat. Aquesta obra teatral és un drama històric shakespearà en el qual apareix per primera vegada el personatge de Sir John Falstaff.

Boito va gestar un llibret fidel a l'original i ple d'enginyosos jocs lingüístics per accentuar la comicitat de la *parola scenica*, a la qual Verdi va posar una música d'una originalitat que marcaria un abans i un després en la tradició de l'òpera còmica italiana, que sens dubte influiria anys més tard en la concepció de la pucciniana *Gianni Schicchi*.

Estrena

Després de l'èxit d'*Otello*, el compositor Arrigo Boito i Giuseppina Strepponi (esposa de Verdi) van convèncer el compositor perquè posés punt final a la seva llarga i reeixida carrera amb una comèdia: de fet, des de 1840 (any de l'estrena d'*Un giorno di regno*, que va ser un fracàs), el terreny còmic semblava aliè a Verdi, en part pel desús de la vella fórmula de l'*opera buffa*. *Falstaff* es va estrenar el 9 de febrer de 1893 al Teatro alla Scala de Milà, exactament sis anys i quatre dies després que Verdi hi hagués triomfat amb *Otello*, una òpera que també havia comptat amb Arrigo Boito com a llibretista i amb el baríton francès Victor Maurel en el rol de Jago, que, el 1893, assumia el rol titular de *Falstaff*.

L'òpera va assolir un èxit apoteòsic. Verdi, que aquell mateix any celebraria el vuitantè aniversari, s'acomiadava així dels escenaris i de la seva estimada Scala. Moriria molt a la vora d'aquest teatre, al Grand Hotel de Milà, el 27 de gener de 1901.

Estrena al Liceu

La darrera òpera de Giuseppe Verdi va arribar al Liceu el 18 d'abril de 1896, tres anys després de l'estrena absoluta a Milà. L'endemà, una crònica anònima publicada a *La Vanguardia* deixa entreveure que l'òpera va agradar només parcialment. El cronista destaca alguns fragments de *Falstaff* i afegeix: "Al acabar la obra, entre los aplausos con que se hizo levantar el telón hasta cuatro o cinco veces, se oyeron también algunos silbidos. La obra, que tiene no pocas dificultades de ejecución, fue interpretada por los muchos artistas que en ella toman parte con cariño y esmero". Entre ells, hi havia el baríton barceloní Ramon Blanchart. Per a l'ocasió, es van estrenar uns decorats nous de Francesc Soler i Rovirosa.

Compositor

Giuseppe Verdi (1813-1901) es el máximo exponente de la ópera italiana de la segunda mitad del siglo XIX. Su larga trayectoria permite ver una inusitada transformación del estilo, en un primer momento ligado a la herencia del *bel canto* romántico (especialmente influido por Donizetti) y con identificaciones con el Risorgimento italiano, hasta la depuración estética de sus óperas de madurez, después de la conocida como “trilogía popular”, integrada por *Rigoletto*, *Il trovatore* y *La traviata*. Proclive a la expresión dramática, Verdi insistió mucho a sus libretistas sobre su voluntad de llegar a la verdad teatral a partir del concepto de *parola scenica*, lo que le reportó éxitos y una gran aceptación del público, a pesar de algunos problemas ocasionales con la censura.

A lo largo de una carrera larga, con veintiocho óperas (algunas, revisiones y refundiciones de títulos anteriores) escritas entre 1839 y 1893 —la mayoría estrenadas con éxito dentro y fuera de Italia—, Verdi supo amoldarse a diferentes estilos de acuerdo con los tiempos, pero manteniendo siempre una coherencia y un sello de identidad inconfundibles. A pesar de que era poco permeable a los aires wagnerianos, en las últimas óperas verdianas se dejan oír algunos ecos del autor de *Lohengrin*, especialmente el sentido del continuum musical, en obras como *Don Carlos* y *Aida* y, sobre todo, en las dos últimas creaciones con las que Verdi culminaba una carrera extraordinaria, *Otello* y *Falstaff*, ambas basadas en Shakespeare, pero en las antípodas una de otra, tanto por la temática como por el estilo musical que las caracteriza.

Libreto y libretista

Shakespeare fue un autor que siempre había obsesionado a Giuseppe Verdi, que en 1847 ya se había adentrado en la obra del dramaturgo inglés con *Macbeth*. Posteriormente, *El rey Lear* fue un proyecto largamente acariciado y pospuesto, que nunca se materializó. Y, al final de su carrera y cuando ya no preveía escribir más para el teatro, Verdi irrumpió de nuevo sobre los escenarios con *Otello* (1887), ópera inspirada en la tragedia homónima de Shakespeare y con libreto del compositor Arrigo Boito (1842-1918), inicialmente detractor de Verdi y que, al final de su vida, se había convertido en uno de sus amigos y confidentes más íntimos. La trama y el personaje protagonista ya habían sido objeto de varias adaptaciones operísticas de compositores como Antonio Salieri y Otto Nicolai, entre otros. Y en 1929, Ralph Vaughan Williams también realizaría su propia versión con *Sir John in Love*.

El libreto de *Falstaff* se inspira en la comedia *Las alegres casadas de Windsor* de William Shakespeare, aunque algunos fragmentos de la ópera han sido extraídos de las dos partes de *Enric IV* o se han inspirado en estas. Esta obra teatral es un drama histórico shakespeariano en el que aparece por primera vez el personaje de Sir John Falstaff.

Boito gestó un libreto fiel al original y repleto de ingeniosos juegos lingüísticos para acentuar la comicidad de la *parola scenica*, a la que Verdi puso una música de una originalidad que marcaría un antes y un después en la tradición de la ópera cómica italiana, que sin duda influiría años más tarde en la concepción de la pucciniana *Gianni Schicchi*.

Estreno

Tras el éxito de *Otello*, el compositor Arrigo Boito y Giuseppina Strepponi (esposa de Verdi) convencieron al compositor para que pusiera punto final a su larga y exitosa carrera con una comedia: de hecho, desde 1840 (año del estreno de *Un giorno di regno*, que fue un fracaso), el terreno cómico parecía ajeno a Verdi, en parte por el desuso de la vieja fórmula de la *opera buffa*. *Falstaff* se estrenó el 9 de febrero de 1893 en el Teatro alla Scala de Milán, exactamente seis años y cuatro días después de que Verdi hubiera triunfado con *Otello*, una ópera que también había contado con Arrigo Boito como libretista y con el barítono francés Víctor Maurel en el rol de Yago, que, en 1893, asumía el rol titular de *Falstaff*.

La ópera tuvo un éxito apoteósico. Verdi, que ese mismo año celebraría su octogésimo aniversario, se despedía así de los escenarios y de su querida Scala. Moriría muy cerca de este teatro, en el Grand Hotel de Milán, el 27 de enero de 1901.

Estreno en el Liceu

La última ópera de Giuseppe Verdi llegó al Liceu el 18 de abril de 1896, tres años después de su estreno absoluto en Milán. Al día siguiente, una crónica anónima publicada en *La Vanguardia* deja entrever que la ópera gustó solo parcialmente. El cronista destaca algunos fragmentos de *Falstaff* y añade: “Al acabar la obra, entre los aplausos con que se hizo levantar el telón hasta cuatro o cinco veces, se oyeron también algunos silbidos. La obra, que tiene no pocas dificultades de ejecución, fue interpretada por los muchos artistas que en ella toman parte con cariño y esmero”. Entre ellos, estaba el barítono barcelonés Ramon Blanchart. Para la ocasión, se estrenaron nuevos decorados de Francesc Soler i Rovirosa.

“Intenta seguir el teu cor, encara que pensis que és massa tard”

Antoine de Saint-Exupéry

Any 1893: Verdi, amb 80 anys, assisteix a l'estrena de *Falstaff* a la Scala. Com a gran esdeveniment, entre el públic hi ha la princesa Letizia Bonaparte i els compositors d'òpera italians Pietro Mascagni i Giacomo Puccini. El mateix compositor va sortir a saludar a l'escenari, ovacionat al final de cada acte.

Verdi, amb una carrera extensa i excepcional, que ocupa gairebé dos terços del segle XIX, es volia acomiadar amb una gran obra còmica. Devot de l'obra teatral de William Shakespeare, escriu dues grans obres mestres: *Macbeth* (1847) i *Otello* (1887), i tria el *Falstaff* com a text per a la seva propera òpera. Només un geni de l'altura de Giuseppe Verdi es podia acomiadar de la lírica exclamant amb sarcasme i sornegueria “Tutto nel mondo è burla”: la moralitat final d'aquesta comèdia agredolça en què el compositor mostrava una vitalitat extraordinària i una modernitat sorprenent.

Verdi va revolucionar l'òpera amb *Falstaff*: l'òpera abandona l'estructura tradicional de números tancats, i aposta per una música contínua i fluida; la comicitat deixa de ser purament burlesca i esdevé més humana, irònica i psicològica; l'orquestra adquireix un paper dramàtic essencial, i comenta constantment l'acció i els personatges; la partitura destaca per la seva lleugeresa, transparència i refinament tímbric; Verdi dona gran protagonisme als conjunts vocals i a una escriptura polifònica molt sofisticada; l'òpera comença sense obertura, entra directament en l'acció teatral.

El tàndem Boito-Verdi recupera un ancià hedonista i una mica covard, *sir* John Falstaff, antic company d'armes del futur Enric V d'Anglaterra, ara abandonat a la beguda, a la gola, a la lascívia i a la fanfarroneria; marcit, escàs de diners, grotesc i presumptuós, però amb un talent cínic i una intel·ligència que li atorguen un atractiu irresistible. “Onore!”, mereixeria un extens estudi de paral·lels: la pronúncia Falstaff per burlar-se del mateix concepte que tant significa per a Otello. Dos mons antagònics servits en les dues darreres òperes del compositor.

Amb *Falstaff*, la darrera òpera de Giuseppe Verdi, Laurent Pelly troba un territori ideal per desplegar una de les seves grans virtuts com a home de teatre: la capacitat de convertir la comèdia en una mirada lúcida sobre la condició humana. Concebuda en règim de coproducció entre el Teatro Real, el Théâtre Royal de La Monnaie de Brussel·les, l'Opéra National de Bordeaux i la Tokyo Nikikai Opera Foundation, aquesta producció situa l'acció en un univers contemporani, reconeixible i proper, sense traïr mai l'esperit shakespearà que inspira el llibret d'Arrigo Boito.

Lluny de qualsevol lectura caricaturesca o excessivament burlesca, Pelly construeix un espectacle que combina realisme, fantasia i una observació subtil dels mecanismes socials. El protagonista apareix immers en un món de petites ambicions, aparences i desitjos frustrats, un entorn que el director francès transforma en un mirall de la societat contempo-

rània. La comicitat neix de les situacions, dels detalls i de les relacions entre els personatges, però també d'una profunda comprensió de les seves febleses.

L'escenografia de Barbara de Limburg contribueix decisivament a aquesta lectura. Els espais evolucionen al llarg de l'obra i semblen reflectir l'univers interior de Falstaff: des de l'atmosfera tancada i gairebé asfixiant de la taverna inicial fins a l'obertura progressiva d'un món cada vegada més imaginari. El recorregut culmina en l'escena nocturna del parc de Windsor, on la realitat es dissol en un espai poètic i misteriós que permet l'aparició de la fantasia sense perdre el contacte amb l'humor terrenal de l'obra.

Pelly, que signa també el disseny del vestuari, dibuixa una galeria de personatges extraordinaris. Les dones —Alice Ford, Meg Page, Mistress Quickly i Nannetta— emergeixen com el veritable motor dramàtic de la història. Intel·ligents, solidàries i plenes d'energia, són elles qui dirigeixen el joc teatral i desemmascaren les pretensions masculines. Aquesta dimensió coral constitueix un dels grans encerts de la producció, que converteix la comunitat en protagonista i reforça el caràcter d'obra d'*ensemble* que Verdi va imaginar.

El *Falstaff* de Pelly no és només un vell cavaller ridícul ni un simple objecte de burla. És un ésser profundament humà, vulnerable i contradictori, capaç de despertar tant el riure com la compassió. La seva vitalitat desbordant, el seu amor pels plaers terrenals i la seva obstinació

per desafiar el pas del temps el converteixen en una figura sorprenentment propera. En aquest sentit, la producció evita el judici moral i prefereix celebrar la humanitat imperfecta del personatge.

El *Falstaff* de Laurent Pelly esdevé una celebració exuberant de la joventut, del desig i del joc teatral. Tot l'univers de l'òpera gira entorn de la mascarada, l'engany i la transformació constant dels personatges. Les dones de Windsor construeixen una gran conspiració escènica per ridiculitzar Falstaff amb intel·ligència i ironia. La música es mou amb agilitat vertiginosa, com una dansa plena de vitalitat i d'humor. La joventut hi apareix associada a l'amor, a l'astúcia i a una energia capaç de renovar-ho tot, mentre que Falstaff intenta resistir el pas del temps refugiant-se en la seducció i la fantasia. La mascarada final transforma la realitat en un espai gairebé màgic i carnavalesc. Disfresses, bromes i identitats fingides converteixen l'òpera en un gran joc. La seva posada en escena, situada al segle xx, reflexiona sobre la fragilitat humana, i acaba amb un mirall en el qual es reflecteix el mateix públic com a destinatari final de la gran fuga i que ens proposa que riguem de nosaltres mateixos. Amb una agilitat teatral fora del comú i gestos dramàtics imprevisibles, culmina en una festa teatral en què la vida mateixa apareix com una immensa i deliciosa ficció. Una partitura inoblidable en mans de Josep Pons, que s'acomia del públic del Liceu com a titular, després de 12 anys meravellosos en el càrrec.

Víctor Garcia de Gomar

Director artístic Gran Teatre del Liceu

“Procura seguir a tu corazón, aunque pienses que es demasiado tarde”

Antoine de Saint-Exupéry

Año 1893: Verdi, con 80 años, asiste al estreno de *Falstaff* en la Scala. Como gran evento, entre el público se encuentran la princesa Letizia Bonaparte y los compositores de ópera italianos Pietro Mascagni y Giacomo Puccini. El propio compositor salió a saludar al escenario, ovacionado al final de cada acto.

Verdi, con una extensa y excepcional carrera, que ocupa casi dos tercios del siglo XIX, quería despedirse con una gran obra cómica. Devoto de la obra teatral de William Shakespeare, escribe dos grandes obras maestras: *Macbeth* (1847) y *Otello* (1887), y elige el *Falstaff* como texto para su próxima ópera. Solo un genio de la altura de Giuseppe Verdi podía despedirse de la lírica exclamando con sarcasmo y socarronería “Tutto nel mondo è burla”: la moralidad final de esta comedia agridulce en la que el compositor mostraba una vitalidad extraordinaria y una modernidad sorprendente.

Verdi revolucionó la ópera con *Falstaff*: la ópera abandona la estructura tradicional de números cerrados, y apuesta por una música continua y fluida; la comicidad deja de ser puramente burlesca y se vuelve más humana, irónica y psicológica; la orquesta adquiere un papel dramático esencial, comentando constantemente la acción y los personajes; la partitura destaca por su ligereza, transparencia y refinamiento tímbrico; Verdi da gran protagonismo a los conjuntos vocales y a una escritura polifónica muy sofisticada; la ópera comienza sin apertura, entra directamente en la acción teatral.

El tándem Boito-Verdi recupera a un anciano hedonista y algo cobarde, *sir* John Falstaff, antiguo compañero de armas del futuro Enrique V de Inglaterra, ahora abandonado a la bebida, la gula, la lascivia y la fanfarronería; marchito, escaso de dinero, grotesco y presuntuoso, pero con un talento cínico y una inteligencia que le otorgan un atractivo irresistible. “Onore!”, merecería un extenso estudio de paralelos: la pronuncia Falstaff por burlarse del mismo concepto que tanto significa para Otello. Dos mundos antagónicos servidos en las dos últimas óperas del compositor.

Con *Falstaff*, la última ópera de Giuseppe Verdi, Laurent Pelly encuentra un terreno ideal para desplegar una de sus grandes virtudes como hombre de teatro: la capacidad de convertir a la comedia en una mirada lúcida sobre la condición humana. Concebida en régimen de coproducción entre el Teatro Real, el Théâtre Royal de La Monnaie de Bruselas, la Opéra National de Burdeos y la Tokyo Nikikai Opera Foundation, esta producción sitúa la acción en un universo contemporáneo, reconocible y cercano, sin traicionar nunca el espíritu shakespeariano que inspira el libreto de Arrigo Boito.

Lejos de cualquier lectura caricaturesca o excesivamente burlesca, Pelly construye un espectáculo que combina realismo, fantasía y una sutil observación de los mecanismos sociales. El protagonista aparece inmerso en un mundo de pequeñas ambiciones, apariencias y deseos frustrados, un entorno que el director francés transforma en un espejo

de la sociedad contemporánea. La comicidad nace de las situaciones, detalles y relaciones entre los personajes, pero también de una profunda comprensión de sus debilidades.

La escenografía de Barbara de Limburg contribuye decisivamente a esta lectura. Los espacios evolucionan a lo largo de la obra y parecen reflejar el universo interior de Falstaff: desde la atmósfera cerrada y casi asfixiante de la taberna inicial hasta la progresiva apertura de un mundo cada vez más imaginario. El recorrido culmina en la escena nocturna del parque Windsor, donde la realidad se disuelve en un espacio poético y misterioso que permite la aparición de la fantasía sin perder el contacto con el humor terrenal de la obra.

Pelly, que también firma el diseño del vestuario, dibuja una galería de personajes extraordinarios. Las mujeres —Alice Ford, Meg Page, Mistress Quickly y Nannetta— emergen como el verdadero motor dramático de la historia. Inteligentes, solidarias y llenas de energía, son ellas quienes dirigen el juego teatral y desenmascaran las pretensiones masculinas. Esta dimensión coral constituye uno de los grandes aciertos de la producción, que convierte a la comunidad en protagonista y refuerza el carácter de obra de *ensemble* que Verdi imaginó.

El *Falstaff* de Pelly no es solo un viejo caballero ridículo ni un simple objeto de burla. Es un ser profundamente humano, vulnerable y contradictorio, capaz de despertar tanto la risa como la compasión. Su vitalidad desbordante, su amor por los placeres terrenales y su empeño

por desafiar el paso del tiempo le convierten en una figura sorprendentemente cercana. En este sentido, la producción evita el juicio moral y prefiere celebrar a la humanidad imperfecta del personaje.

El *Falstaff* de Laurent Pelly se convierte en una celebración exuberante de la juventud, del deseo y del juego teatral. Todo el universo de la ópera gira en torno a la mascarada, el engaño y la transformación constante de los personajes. Las mujeres de Windsor construyen una gran conspiración escénica para ridiculizar a Falstaff con inteligencia e ironía. La música se mueve con agilidad vertiginosa, como una danza llena de vitalidad y humor. La juventud aparece asociada al amor, a la astucia y a una energía capaz de renovarlo todo, mientras que Falstaff intenta resistir el paso del tiempo refugiándose en la seducción y la fantasía. La mascarada final transforma la realidad en un espacio casi mágico y carnavalesco. Disfraces, bromas e identidades fingidas convierten a la ópera en un gran juego. Su puesta en escena, ubicada en el siglo xx, reflexiona sobre la fragilidad humana, y termina con un espejo en el que se refleja el propio público como destinatario final de la gran fuga y que nos propone que nos riamos de nosotros mismos. Con una agilidad teatral fuera de lo común y gestos dramáticos imprevisibles, culmina en una fiesta teatral donde la vida misma aparece como una inmensa y deliciosa ficción. Una partitura inolvidable en manos de Josep Pons, que se despide del público del Liceu como titular, después de 12 años maravillosos en el cargo.

Víctor García de Gomar

Director artístico Gran Teatre del Liceu

Falstaff

Quants anys té Sir John Falstaff? Ai, quina pregunta: Falstaff és etern, sempre viu, sempre disposat a entabanar-nos i distreure'ns. Un savi com el doctor Samuel Johnson li feia setanta-cinc anys: una edat, doncs, en la qual s'és tot un expert, però també carregada de febleses i penes. Una edat tragicòmica, si es vol, perquè Falstaff es deixa guiar sempre pel cor i la convicció que la vida és un carnaval i hem nascut per celebrar-la. No deu ser cap casualitat, doncs, que Giuseppe Verdi el convoqui per a l'última òpera quan es troba a la ratlla dels vuitanta anys, diuen que amb la peça més lliure i joiosa de la seva carrera, i amb un llibret d'Arrigo Boito que se centra en les aparicions de Falstaff en *Les alegres comares de Windsor* i en les dues parts d'*Enric IV* de Shakespeare. Així, un dels moments reveladors és quan Falstaff discuteix amb el príncep Hal el valor de l'honor i ell li etziba amb una lògica demolidora: l'honor no cura les ferides, no ressuscita els morts; l'honor és aire, no res. A l'òpera de Verdi ho repeteix amb la mateixa intensitat: “Che c'è in questa parola? C'è dell'aria che vola”.

Quan se'l representa, sigui en un escenari, una pel·lícula o una pintura, Falstaff és un home alt i gras, amb una barba tofuda, entremaliat i bocamoll, amb una riallada que és un tro, però també sovint engatat, dubtós, covard i ridícul. El cavaller gras que s'enamora, que viu en una autoficció; un home fet de contradiccions que, en lloc de destruir-lo, l'alimenten; que sap mentir amb gràcia. Roba, enganya, s'aprofita de tothom al seu voltant... i, tanmateix, és impossible no estimar-lo.

“Hamlet és un ambaixador de la mort”, escriu Harold Bloom, “mentre que Falstaff és l'ambaixada de la vida.” Quan Verdi reprèn el personatge, evita la tragèdia i el situa en la comèdia. Hi trobem un home que es creu irresistible i no ho és, que es creu intel·ligent i se'n burlen. Les noies l'enganyen, el fiquen en un cove de roba bruta, el llancen al riu, el disfressen de Caçador Negre i l'apallissen al bosc. Però per a ell el món és una broma i les humiliacions no el destrueixen, sinó que el confirmen. Tot passa avall, res no perdura. És aquí on entra el brindis final, la gran fuga amb què Verdi tanca l'obra i, de passada, la seva trajectòria. Tots els personatges, els mentiders i els enganyats, s'uneixen per cantar que tot és una facècia, que l'home és un bufó, que la raó del savi no val més que la rialla de tots junts. És un final que no absol Falstaff dels seus defectes, sinó que posa tothom al mateix nivell.

Tots coneixem algun Falstaff de la vida, aquests éssers excessius que sembla que han vingut al món per distreure els déus. Però cada cop són més escassos. En un temps com el nostre, en què vivim instal·lats en el pessimisme i la moderació, en què el cos s'ha convertit en un projecte de millora contínua i el plaer ha de ser saludable i compartit a les xarxes, Falstaff és una figura subversiva. En la seva actitud hi ha una forma d'heroisme discret, el de qui es nega a acceptar que la festa s'ha acabat. Celebrem-lo, doncs, imitem-lo mentre puguem.

Jordi Puntí, escriptor

Falstaff

¿Cuántos años tiene Sir John Falstaff? Oh, qué pregunta: Falstaff es eterno, siempre vivo, siempre dispuesto a embaucarnos y distraernos. Un sabio como el doctor Samuel Johnson le ponía setenta y cinco años: una edad, pues, en la que se es todo un experto, pero también cargada de flaquezas y penas. Una época tragicómica, si se quiere, porque Falstaff siempre se deja guiar por su corazón y por la convicción de que la vida es un carnaval y que hemos nacido para celebrarla. No debe de ser una coincidencia, pues, que Giuseppe Verdi lo convocara para su última ópera cuando estaba a punto de cumplir los ochenta, dicen que con la obra más libre y gozosa de su carrera, con un libreto de Arrigo Boito que se centra en las apariciones de Falstaff en *Las alegres comadres de Windsor* y en las dos partes de *Enrique IV* de Shakespeare. Así, uno de los momentos más reveladores es cuando Falstaff discute con el príncipe Hal sobre el valor del honor y aquel le espeta con una lógica demoledora: el honor no cura las heridas, no resucita a los muertos; el honor es aire, nada. En la ópera de Verdi lo repite con la misma intensidad: “Che c’è in questa parola? C’è dell’aria che vola”.

Cuando se lo representa, ya sea en el teatro, en una película o en un cuadro, Falstaff es un hombre alto y gordo con una barba tupida, travieso y bocazas, con una risa que suena como un trueno, pero también a menudo ebrio, indeciso, cobarde y ridículo. El caballero gordo que se enamora, que vive en una autoficción; un hombre hecho de contradicciones que, en vez de destruirlo, lo alimentan; que sabe mentir con elegancia. Roba, engaña y se aprovecha de todos los que lo rodean... y, sin embargo, es imposible no quererlo.

“Hamlet es un embajador de la muerte”, escribe Harold Bloom, “mientras que Falstaff es la embajada de la vida.” Cuando Verdi retoma el personaje, evita la tragedia y lo sitúa en la comedia. Nos encontramos con un hombre que se cree irresistible y no lo es; que se cree inteligente y se burlan de él. Las chicas lo engañan, lo meten en un cesto de ropa sucia, lo tiran al río, lo disfrazan de Cazador Negro y le dan una paliza en el bosque. Pero para él el mundo es una broma y las humillaciones no lo destruyen, sino que lo reafirman. Todo pasa, nada perdura. Es aquí donde entra el brindis final, la gran fuga con la que Verdi cierra la ópera y, de paso, su trayectoria. Todos los personajes, los mentirosos y los engañados, se unen para cantar que todo es una broma, que el hombre es un bufón, que la razón del sabio no vale más que la risa de todos ellos juntos. Es un final que no absuelve a Falstaff de sus defectos, sino que sitúa a todos en el mismo nivel.

Todos conocemos a un Falstaff en la vida, esos seres excesivos que parecen haber venido al mundo para distraer a los dioses. Pero cada vez son más escasos. En una época como la nuestra, en la que vivimos sumidos en el pesimismo y la moderación, en la que el cuerpo se ha convertido en un proyecto de continua mejora y el placer debe ser saludable y compartido en las redes sociales, Falstaff es una figura subversiva. En su actitud hay una forma de heroísmo discreto, el de alguien que se niega a aceptar que la fiesta ha terminado. Celebrémoslo, pues, y sigamos su ejemplo mientras podamos.

Jordi Puntí, escritor

Resum argumental

Falstaff

Acte I

Primer quadre

A la Taverna de la Lligacama, el doctor Cajus arriba precipitadament per llançar-se sobre el panxut Falstaff, un noble arruïnat, i els seus dos servents, Bardolfo i Pistola, que, després d'haver-lo fet beure, li han robat les pertinences. Però les queixes del doctor Cajus no tenen cap efecte en Falstaff, massa ocupat en les seves activitats: menjar i beure, a més d'augmentar la seva cartera i el nombre de les seves conquestes. Per aconseguir aquest objectiu, ha preparat expressament dues cartes, idèntiques en tot excepte en la capçalera: una adreçada a Alice Ford, i l'altra, a Meg Page, totes dues senyores riques i atractives de Windsor. Després d'haver-les signat i preparat, les confia a Bardolfo i a Pistola perquè les lliurin, però tots dos s'hi neguen, al·legant com a motiu de la negativa el seu propi honor. Falstaff expressa amb vigor les seves opinions soabre el concepte d'honor, en un manifest de la seva manera de pensar i d'actuar.

Segon quadre

Al jardí de la casa de Ford i Alice i la seva filla, Nannetta, es troben amb la Sra. Meg, esposa de Page, i amb la Sra. Quickly, una anciana enginyosa i assenyada. La Sra. Alice i la Sra. Meg no dissimulen la seva emoció davant les cartes idèntiques que han rebut de Falstaff. Indignades i alhora divertides, les dones mediten com es poden venjar de l'impertinent seductor. Tot seguit, arriben el doctor Cajus i Fenton. El primer, més gran, és el pretendent oficial de Nannetta, i el segon n'està enamorat (amb un amor que és correspost per ella). Bardolfo i Pistola es volen venjar de Falstaff per haver-los acomiadat i, junts, decideixen revelar a Ford les intencions del panxut envers la seva esposa i els seus béns. Però les dames també exposen el seu pla: la Sra. Quickly anirà a veure Falstaff per fer-li entendre que les cartes han tingut l'efecte esperat. Mentrestant, Ford també vol venjar-se de Falstaff: se li presentarà d'incògnit per atraure'l a una trampa. Nannetta i Fenton, per la seva banda, flirtegen i s'abandonen al seu amor.

Acte II

Primer quadre

De nou a la taverna, Falstaff es disposa a preparar-se per a la cita que té amb Alice i Meg.

Bardolfo i Pistola tornen i, fingint que estan peneditos, demanen que siguin readmesos al servei de Falstaff. També es presenta la Sra. Quickly, que afalaga Falstaff i li anuncia una trobada secreta amb la Sra. Alice Ford aquella mateixa tarda. L'adverteix, però, que vagi amb compte, perquè el marit és extremadament gelós, i Falstaff es vanta dels seus dots de seductor. Mentrestant, arriba un tal Sr. Fontana, que no és cap altre que Ford emmascarat. El Sr. Fontana es declara riquíssim i magnànim i demana ajuda a Falstaff —de qui afirma que coneix i aprecia l'art amatòria— per poder-se apropar a Alice, de la qual diu que està irresistiblement enamorat. Si ella accedís als seus capricis, el Sr. Fontana pagaria a Falstaff pels favors prestats. El panxut ho aprofita per fer saber al tal Sr. Fontana que Ford, el marit d'Alice, és un banyut. Mentre Falstaff surt per empolainar-se, Ford es queda sol i rosegat per la gelosia. Un cop s'ha desfogat, Falstaff se li presenta amb les seves millors gales.

Segon quadre

A casa de Ford, s'acceleren els preparatius per a la rebuda de Falstaff. Meg, Alice i la Sra. Quickly s'afanyen a ultimar-ne els detalls. A banda, Nannetta mostra el seu neguit davant del prometatge amb el doctor Cajus, però Alice li promet que impedirà aquell casament no desitjat.

Arriba Falstaff i declara el seu amor a Alice, tot evocant la seva joventut de cavaller. La Sra. Quickly entra sobtadament anunciant l'arribada de Meg. Quan ella entra, es mostra agitada davant l'arribada imminent de Ford. A Falstaff no li queda més remei que amagar-se darrere d'un paravent. Ford irromp com una fúria acompanyat pel doctor Cajus, Fenton, Bardolfo i Pistola, buscant Falstaff. Mentre regiren les estances, el vell panxut canvia l'amagatall i és introduït per les dames dins del cove de la roba bruta, mentre Nannetta flirteja amb Fenton darrere del paravent. Pensant-se que es tracta de Falstaff i d'Alice, Ford, Bardolfo, Pistola i el doctor Cajus s'hi abraonen i descobreixen els joves enamorats. Enmig de la confusió, Alice, Meg i la Sra. Quickly aboquen el cove de la roba bruta per la finestra i Falstaff és llençat al riu. Alice aclareix aleshores la situació al seu marit.

Acte III

Primer quadre

Falstaff, amb l'honor i el valor abocats al riu, tan sols ha guanyat un refredat, que ara el manté amb els peus en remull en una rovellada gibrella amb aigua calenta. S'ha salvat gràcies a la panxa, que l'ha mantingut surant sobre les aigües del Tàmesi.

Mentre el vell reflexiona sobre la condició humana, la Sra. Quickly arriba per fer-li saber que Alice és innocent i que ara el convoca a una nova cita: serà al parc de Windsor, on el cavaller haurà d'anar disfressat de caçador negre. El lloc està envoltat de llegendes sinistres i Falstaff s'hi mostra reticent al principi, però finalment hi accedeix.

Per la seva banda, Ford aprofita la situació per disfressar el doctor Cajus i poder accedir així a Nannetta i reblar el clau del prometatge. Però la Sra. Quickly n'ha escoltat el diàleg i n'informa Alice i Meg, que ordeixen un pla per salvar la situació dels joves enamorats.

Segon quadre

Fenton es troba amb Nannetta i Alice al Parc de Windsor. Alice, a partir de les notícies que ha rebut de la Sra. Quickly, modifica les disfresses dels participants per frustrar els plans del seu marit. A mitjanit, arriba Falstaff amb dues banyes al cap per fer-se passar pel caçador negre. Més mort que viu, compta les campanades i, quan intenta abraçar Alice, arriben Meg i Nannetta, que canta mentre entren unes falses fades en processó. Falstaff intenta no encreuar la mirada amb aquells éssers, considerats maleïts. El vell panxut és colpejat per diversos emmascarats, que no són sinó Bardolfo, Pistola, el doctor Cajus i Ford. Enmig de la confusió, Falstaff desemmascara Bardolfo i s'adona de l'engany. Mentrestant, les dones col·loquen el vel de núvia al cap de Bardolfo, que pren la mà del doctor Cajus, mentre Fenton i Nannetta són units en matrimoni. Ford beneeix les parelles i, quan es treuen el vel, s'adona que la seva filla s'ha casat amb Fenton i el doctor Cajus... amb Bardolfo. Tothom ha estat burlat perquè "tot en el món és una burla".

Resumen argumental

Falstaff

Acto I

Primer cuadro

En la Taberna de la Jarretera, el doctor Cajus llega apresuradamente para abalanzarse sobre el panzudo Falstaff, un noble arruinado, y sus dos sirvientes, Bardolfo y Pistola, que, tras haberle hecho beber, le han robado sus pertenencias. Sin embargo, las quejas del doctor Cajus no tienen ningún efecto en Falstaff, demasiado ocupado en sus actividades: comer y beber, además de aumentar su billetera y el número de sus conquistas. Para conseguir este objetivo, ha preparado expresamente dos cartas, idénticas en todo salvo en la cabecera: una dirigida a Alice Ford, y la otra, a Meg Page, ambas señoras ricas y atractivas de Windsor. Después de haberlas firmado y preparado, las confía a Bardolfo y Pistola para que las entreguen, pero ambos se niegan a hacerlo, alegando como motivo de la negativa su propio honor. Falstaff expresa con vigor sus opiniones sobre el concepto de honor, en un manifiesto de su forma de pensar y de actuar.

Segundo cuadro

En el jardín de la casa de Ford y Alice y su hija, Nannetta, se encuentran con la Sra. Meg, esposa de Page, y con la Sra. Quickly, una anciana ingeniosa y sensata. La Sra. Alice y la Sra. Meg no disimulan su emoción ante las cartas idénticas que han recibido de Falstaff. Indignadas y a la vez divertidas, ambas mujeres meditan cómo vengarse del impertinente seductor. Acto seguido, llegan el doctor Cajus y Fenton. El primero, mayor, es el pretendiente oficial de Nannetta, y el segundo está enamorado (con un amor correspondido por ella). Bardolfo y Pistola quieren vengarse de Falstaff por haberlos despedido y, juntos, deciden revelar a Ford las intenciones del panzudo hacia su esposa y sus bienes. Pero las damas también exponen su plan: la Sra. Quickly irá a ver a Falstaff para hacerle entender que las cartas han tenido el efecto esperado. Mientras, Ford también desea vengarse de Falstaff: Se presentará de incógnito para atraerlo a una trampa. Por su parte, Nannetta y Fenton coquetean y se dejan llevar por su amor.

Acto II

Primer cuadro

De nuevo en la taberna, Falstaff se dispone a prepararse para la cita que tiene con Alice y Meg.

Bardolfo y Pistola regresan y, fingiendo que están arrepentidos, piden ser readmitidos al servicio de Falstaff. También se presenta la Sra. Quickly, que halaga a Falstaff y le anuncia un encuentro secreto con la Sra. Alice Ford esa misma tarde. Sin embargo, le advierte que tenga cuidado, porque su marido es extremadamente celoso, y Falstaff se jacta de sus dotes de seductor. Mientras, llega un tal Sr. Fontana, que no es otro que Ford enmascarado. El Sr. Fontana se declara riquísimo y magnánimo y pide ayuda a Falstaff —de quien afirma conocer y apreciar su arte amoroso— para poder acercarse a Alice, de la que dice estar irresistiblemente enamorado. Si ella accediera a sus caprichos, el Sr. Fontana pagaría a Falstaff por los favores prestados. El panzudo lo aprovecha para hacer saber al tal Sr. Fontana que Ford, el marido de Alice, es un cornudo. Mientras Falstaff sale para acicalarse, Ford se queda solo y devorado por los celos. Una vez se ha desahogado, Falstaff se le presenta con sus mejores galas.

Segundo cuadro

En casa de Ford, se aceleran los preparativos para el recibimiento de Falstaff. Meg, Alice y la Sra. Quickly se apresuran a ultimar los detalles. Aparte, Nannetta muestra su inquietud ante el compromiso con el doctor Cajus, pero Alice le promete que impedirá esa boda no deseada.

Llega Falstaff y declara su amor a Alice, evocando su caballerosa juventud. La Sra. Quickly entra repentinamente anunciando la llegada de Meg. Cuando ella entra, se muestra agitada ante la inminente llegada de Ford. A Falstaff no le queda más remedio que esconderse detrás de un biombo. Ford irrumpe furioso, acompañado por el Dr. Cajus, Fenton, Bardolfo y Pistola, en busca de Falstaff. Mientras revuelven las estancias, el viejo panzudo cambia el escondite y es introducido por las damas dentro del cesto de la ropa sucia, mientras Nannetta flirtea con Fenton detrás del biombo. Pensándose que se trata de Falstaff y Alice, Ford, Bardolfo, Pistola y el doctor Cajus se abalanzan sobre ellos y descubren a los jóvenes enamorados. En medio de la confusión, Alice, Meg y la Sra. Quickly vierten el cesto de la ropa sucia por la ventana y Falstaff es echado al río. Alice aclara entonces la situación a su marido.

Acto III

Primer cuadro

Falstaff, con el honor y el valor vertidos al río, tan solo ha ganado un resfriado, que ahora lo mantiene con los pies en remojo en un oxidado barreño con agua caliente. Se ha salvado gracias a su barriga, que lo ha mantenido flotando sobre las aguas del Támesis.

Mientras el viejo reflexiona sobre la condición humana, la Sra. Quickly llega para hacerle saber que Alice es inocente y que ahora lo convoca a una nueva cita: será en el parque de Windsor, donde el caballero deberá acudir disfrazado de cazador negro. El lugar está rodeado de siniestras leyendas, y Falstaff se muestra reacio a ir allí al principio, pero finalmente accede.

Por su parte, Ford aprovecha la situación para disfrazar al doctor Cajus y poder acceder así a Nannetta y consolidar el noviazgo. Sin embargo, la Sra. Quickly ha escuchado su diálogo e informa de ello a Alice y Meg, que urden un plan para salvar la situación de los jóvenes enamorados.

Segundo cuadro

Fenton se reúne con Nannetta y Alice en el Parque de Windsor. Alice, a partir de las noticias que ha recibido de la Sra. Quickly, modifica los disfraces de los participantes para frustrar los planes de su marido. A medianoche, llega Falstaff con dos cuernos en la cabeza para hacerse pasar por el cazador negro. Más muerto que vivo, cuenta las campanadas y, cuando intenta abrazar a Alice, llegan Meg y Nannetta, que canta mientras entran unas falsas hadas en procesión. Falstaff intenta no cruzar la mirada con aquellos seres, considerados malditos. El viejo panzudo es golpeado por varios enmascarados, que no son otros que Bardolfo, Pistola, el doctor Cajus y Ford. En medio de la confusión, Falstaff desenmascara a Bardolfo y se da cuenta del engaño. Mientras, las mujeres colocan el velo de novia en la cabeza de Bardolfo, que toma la mano del doctor Cajus, al mismo tiempo que Fenton y Nannetta son unidos en matrimonio. Ford bendice a las parejas y, cuando se quitan el velo, se da cuenta de que su hija se ha casado con Fenton y el doctor Cajus... con Bardolfo. Todo el mundo ha sido burlado porque “todo en el mundo es una burla”.

English synopsis

ACT I

Scene one

Doctor Cajus bursts into the Garter Inn and starts shouting at Falstaff, a portly impoverished nobleman, and his two henchmen, Bardolfo and Pistola, accusing them of having plied him with drink and stolen his belongings. However, his complaints have little effect on Falstaff, who is far too preoccupied with his favourite pursuits: eating, drinking and finding ways to replenish both his purse and his list of conquests. To further his latest scheme, Falstaff has prepared two letters, identical in every respect except for the name of the recipient. One is addressed to Alice Ford and the other to Meg Page, two wealthy and attractive Windsor ladies. Having signed and sealed them, he entrusts their delivery to Bardolfo and Pistola, but both refuse, claiming that such a task would offend their sense of honour. Falstaff responds with a scathing indictment of honour itself, revealing the philosophy that guides his actions and worldview.

Scene two

In the garden of the Ford household, Alice and her daughter Nannetta are joined by Meg and Mistress Quickly, a shrewd and resourceful older woman. Alice and Meg are astonished to discover that they have received identical letters from Falstaff. At once offended and amused, they begin plotting their revenge on the presumptuous would-be seducer. Their gathering is soon joined by Doctor Cajus and Fenton. Cajus, the older of the two, is Nannetta's officially approved suitor. However, she is in love with Fenton, who feels the same way about her. Bardolfo and Pistola, resentful after being dismissed by Falstaff, decide to seek their own revenge by telling Ford about the portly fellow's intentions towards his wife and fortune. But the women have a scheme of their own: Mistress Quickly will visit Falstaff to tell him that his letters have had the desired effect. Ford, for his part, is equally intent on getting even with Falstaff: he plans to lure him into a trap disguised as a stranger. Meanwhile, Nannetta and Fenton flirt and surrender themselves to their love.

ACT II

Scene one

Back at the inn, Falstaff busies himself preparing for his expected rendezvous with Alice and Meg.

Bardolfo and Pistola return, feigning remorse and begging to be reinstated into his service. Mistress Quickly follows, flattering Falstaff and announcing that Alice Ford has arranged a secret meeting with him that very afternoon. She also warns him of Alice's extremely jealous husband, prompting Falstaff to boast about his powers of seduction. Meanwhile, a man claiming to be Mr Fontana arrives. In fact, it is Ford in disguise. Presenting himself as a wealthy and generous gentleman and professing great admiration for Falstaff's expertise in the art of love, Fontana seeks his assistance in winning Alice's favour, claiming to be hopelessly in love with her. Should she yield to his advances, he promises to reward Falstaff handsomely. Falstaff confides in his visitor that Alice's husband, Ford, is a cuckold. Falstaff then leaves to smarten up, leaving Ford alone and consumed by jealousy. Having vented his fury, he is joined again by Falstaff, resplendent in his finest attire.

Scene two

At the Ford household, preparations for Falstaff's arrival are gathering pace. Meg, Alice and Mistress Quickly hurry to put the finishing touches to their plan.

Meanwhile, Nannetta is upset at the prospect of marrying Doctor Cajus, but Alice promises to prevent the unwanted match.

Falstaff arrives and professes his love for Alice, reminiscing about his days as a gallant knight. Suddenly, Mistress Quickly rushes in to announce Meg's arrival. When Meg enters, she nervously reports that Ford will be back any moment, leaving Falstaff with no choice but to hide behind a folding screen. Moments later, Ford storms in alongside Doctor Cajus, Fenton, Bardolfo and Pistola, all searching for Falstaff. As they ransack the house, the portly schemer moves from hiding place to hiding place before the women conceal him in a large laundry basket. Meanwhile, Nannetta and Fenton flirt behind the screen. Mistaking the pair for Falstaff and Alice, Ford, Bardolfo, Pistola and Doctor Cajus rush towards them, only to discover the young lovers instead. Amid the ensuing confusion, Alice, Meg and Mistress Quickly tip the laundry basket out the window, sending Falstaff plunging into the river. Alice then reveals the truth of the situation to her husband.

ACT III

Scene one

Falstaff has seen his honour and courage swept away by the river, with nothing to show for it beyond a heavy cold. He now sits with his feet soaking in a rusty tub of hot water. He was saved only by his ample girth, which kept him afloat on the waters of the Thames.

As he ponders the human condition, Mistress Quickly arrives to assure him of Alice's innocence and summon him to a new rendezvous. This time, the meeting is to take place in Windsor Park, where he must appear disguised as the Black Hunter. The place is shrouded in ominous legends, so Falstaff is initially reluctant to accept, but he eventually gives in.

Meanwhile, Ford decides to disguise Doctor Cajus in order to secure Nannetta's hand in marriage and finally settle the matter of their engagement. However, Mistress Quickly overhears the conversation and reports it to Alice and Meg, who devise a plan to keep the young lovers together.

Scene two

Fenton joins Nannetta and Alice in Windsor Park. Acting on information received from Mistress Quickly, Alice alters the participants' disguises in order to thwart her husband's plans. At midnight, Falstaff arrives wearing a pair of antlers to look like the Black Hunter. Almost dead from fright, he counts the tolling of the bells and, just as he attempts to embrace Alice, Meg and Nannetta appear. Nannetta begins to sing as a procession of supposed fairies enters the park. Falstaff does his utmost to avoid the gaze of these creatures, whom he believes to be cursed spirits. Suddenly, the old schemer is set upon by a group of masked figures who turn out to be Bardolfo, Pistola, Doctor Cajus and Ford. Amid the commotion, Falstaff unmasks Bardolfo and realises he has been duped. Meanwhile, the women place a bridal veil over Bardolfo's head, arrange for him to take Doctor Cajus by the hand and secretly unite Fenton and Nannetta in marriage. Ford blesses the couples, but when the veils are removed, he discovers that his daughter has married Fenton and that Doctor Cajus has unwittingly been paired with Bardolfo. Everyone has been deceived, proving that "the whole world is nothing but a jest filled with jesters".

FESTIVAL PERELADA

40 ANIVERSARI

ESGLÉSIA DEL CARME

17/07, 20H RECITAL INAUGURAL

BENJAMIN BERNHEIM & ERMONELA JAHO

Marcos MADRIGAL, piano

25/07, 19H RECITAL LÍRIC

BRYN TERFEL

Hannah STONE, arpa
Annabel THWAITE, piano

26/07, 20H ESTRENA ABSOLUTA

DIARIO DI UNA MADRE

Cicle de cançons
Alberto GARCÍA DEMESTRES, compositor
Cristina PAVAROTTI, textos
Sabina PUÉRTOLAS, soprano
Rubén F. AGUIRRE, piano

05/08, 20H

TRIO FORTUNY

10è ANIVERSARI

Amb la participació de Judit NEDDERMANN

06/08, 20H CONCERT CENTENARI

HOMENATGE MONTserrat TORRENT

Montserrat TORRENT, Paolo ORENI,
Joan SEGUÍ, orgue

08/08, 20H RECITAL LÍRIC

SARA BLANCH & MICHAEL SPYRES

Giulio ZAPPA, piano

09/08, 20H CONCERT CLOENDA

JORDI SAVALL & NÚRIA RIAL

LES MUSICIENNES DU CONCERT DES NATIONS

MIRADOR CASTELL

18/07, 21H NIT 40 ANIVERSARI

FESTIVAL PERELADA 40 ANYS EN CAMÍ

Experiència escènico-gastronòmica amb artistes convidats

Joan Antón RECHI, idea i direcció escènica

25/07, 22.30H ÒPERA

ESTÈTICA I MASSACRE

Òh!pera Gran Teatre del Liceu

Carles PRAT, composició
Carlota GURT, llibret
Oriol PLA, direcció escènica

28/07, 22H DANSA

NIU

10è Aniversari Campus Peralada

Aleix MARTÍNEZ, idea, concepció i direcció

29 i 30/07, 22H

SÍLVIA PÉREZ CRUZ

01 i 02/08, 22H DANSA

4 DANCED SEASONS

Les quatre estacions de Vivaldi

Julien CHAUVIN, violinista i director
Mourad MERZOUKI, coreografia i escenografia
COMPAGNIE KÁFIG
LE CONCERT DE LA LOGE

CELLER PERELADA

31/07, 20H DANSA

LORENA NOGAL LE TERROIR

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

29/08, 20H CONCERT EXTRAORDINARI

ORQUESTRA DEL FESTIVAL DE BAYREUTH

amb motiu del 40 Aniversari del

Festival Peralada

Pablo HERAS-CASADO, direcció

festivalperalada.com
T. 902 374 737

Direcció de Comunicació /
Dirección de Comunicación
Nora Farrés

Responsable de Premsa i Edicions /
Responsable de Prensa y Ediciones
Joana Lladó

Coordinació / Coordinación
Sònia Cañas, Marc Gaspà

Col·laboradors en aquest programa /
Colaboradores en este programa
Jaume Radigales

Disseny original / Diseño original
Bakoom Studio

Disseny / Diseño
Minimilks

D.L.
B 15708-2026

Copyright 2026:

Gran Teatre del Liceu sobre tots els articles d'aquest programa i fotografies pròpies /
Gran Teatre del Liceu sobre todos los artículos de este programa y fotografías propias

Informació sobre publicitat i Programa de Patrocini i mecenatge /
Información sobre publicidad y Programa de Patrocinio y mecenazgo
liceubarcelona.cat / mecenes@liceubarcelona.cat / 93 485 86 31

Comentaris i suggeriments / Comentarios y sugerencias:
edicions@liceubarcelona.cat

La Fundació del Gran Teatre del Liceu és membre de / La Fundación del Gran Teatre del Liceu es miembro de:

**BARCELONA
GLOBAL**
a Citizens' Platform
for Ideas in Motion

OPERAVISION

El Gran Teatre del Liceu ha obtingut les certificacions / El Gran Teatre del Liceu ha obtenido las certificaciones:

EMAS (Eco Management and Audit Scheme)

ISO 14001 (Sistema de gestió ambiental / Sistema de gestión ambiental)

ISO 50001 (Sistema de gestió energètica / Sistema de gestión energética)

Distintiu de garantia de qualitat ambiental / Distintivo de garantía de calidad ambiental

GA-2016/0235

GE-2016/0036

Programa imprès amb paper 100% reciclat /
Programa impreso con papel 100% reciclado

 ROBERTO COIN

GRAU

joeriagrau.com